

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

Aquest número 10 cts. per tot Espanya

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

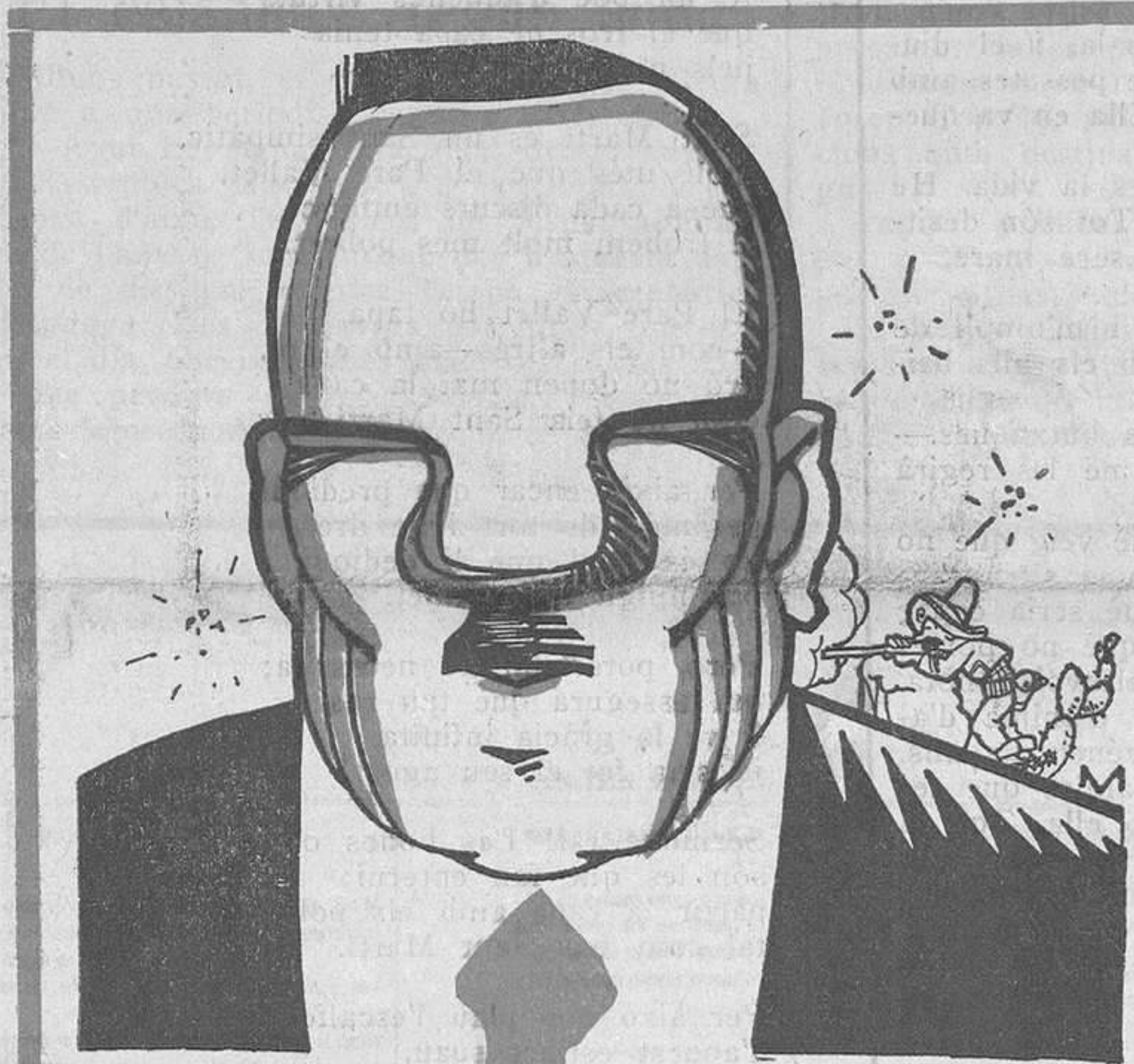
ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagosi)

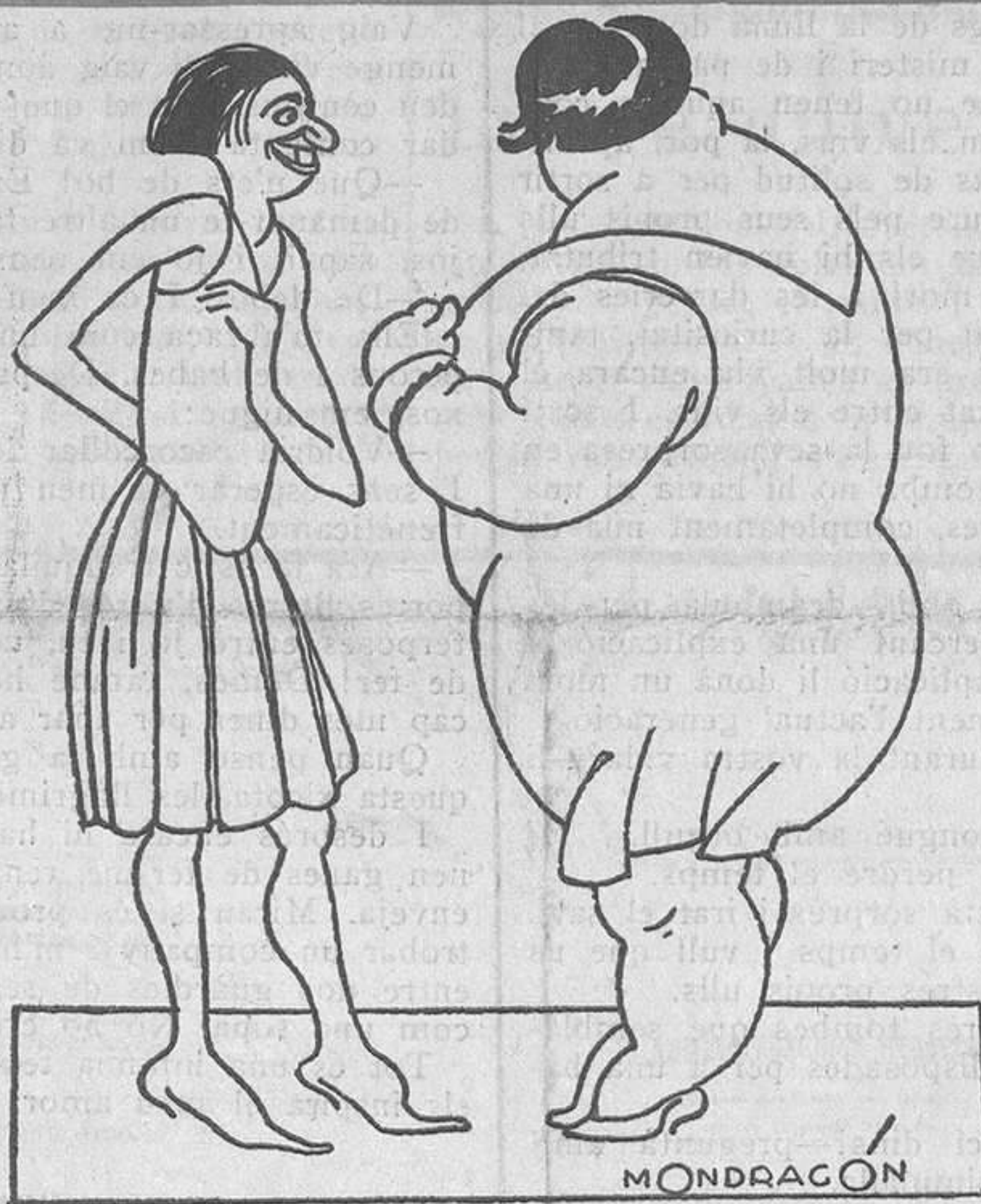
REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
TELÈFON A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

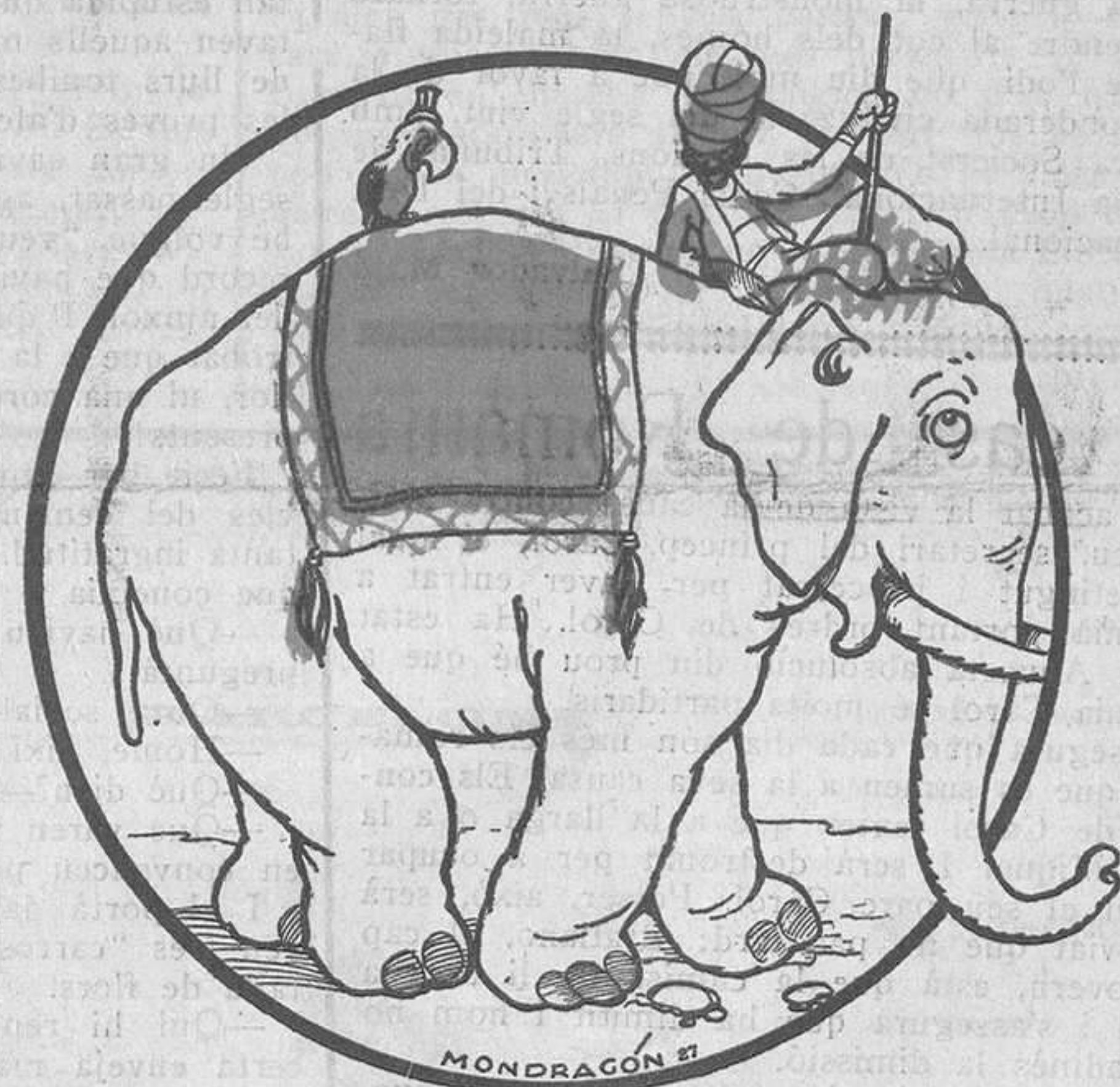
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

EL PRESIDENT PLUTARC CALLES
que ha sabut salvar Mèxic amb la seva
valentíssima actuació

ELS MATRIMONIS BEN AVINGUTS
—Ara sí que estarà contenta que es casa la
seva filla.
—Més n'estaria si es casés el meu marit.

L'ACOMIADAMENT DEL "KRONE"
—I que s'hi va bé a dalt d'un elefant com
aquest i amb tan bona companyia!

La ciutat jardí d'escriptors i d'artistes

Veïam si serà veritat això de què els escriptors i els artistes poguem tenir casa. Fins ara somniar-ho només era una utopia; més que una utopia, una ximpleria. Actualment, però, hi ha artistes i escriptors que tenen la seva "torre" i davant dels fets reals i positius hom ha d'acotar el cap.

La Ciutat-Jardí de Premsa i Belles Arts, de Madrid, té, en efecte, més de 97 beneficiaris, entre els quals hi ha les més conegudes personalitats del món de l'Art, la Ciència i el Periodisme.

Quan a Barcelona es faci el mateix, podrem començar a creure que una gran injustícia ha estat reparada i que un dels problemes més greus—el de l'habitatge econòmic del treballador intel·lectual—queda resolt.

La casa que la institució de la Ciutat-Jardí donarà al beneficiari serà gran, clara, espaiosa, higiènica. Tindrà calefacció central, llum elèctrica, cambra de bany, etc., etc. Amb el que pagui mensualment l'estadant, cobrirà el lloguer i amortitzarà el capital de la finca.

D'aquesta manera, en pocs anys, els artistes i escriptors que avui es troben sense recer, tindran casa pròpia per a ells i per als seus fills.

La cosa és tan extraordinària, que sembla un conte de "Les mil i una nits".

ELOGI D'ISRAEL

Amb l'aplaudiment dels liberals de tot el món ha estat absolut, a París, l'agressor de Petliura.

Petliura va ésser l'Acab del poble jueu a Ucraïna, i un jove israelita venjà el temple i féu justícia en la pell del tirà de les seves malfetes.

Si a tots els botxins de jueus els tractessin així, aviat s'acabarien els "pogroms" als ravalers d'Europa.

Aquestes "masacres" són la vergonya de la civilització, la fallida de l'ideari cristià en les mateixes terres de Crist.

I el fet és més greu per tractar-se de jueus, per ésser les víctimes de l'odi de raça les dones i les criatures d'un poble, que constitueix l'aristocràcia d'Orient i fins d'Occident i tot.

En efecte, a Rússia i a Anglaterra, a França i Alemanya els jueus són els amos dels diners i els senyors de la intel·ligència.

De la història de la cultura recordarem tres figures cabdals només: Marx, Spinoza, Heine. Tots tres eren semites.

En la finança els Jacobs i els Davids tallen a tot arreu el bacallà. Jueu és En Rotschild. Jueus són els Schneider, els Percire, els Meyer. Jueva és la banca d'Hamburg.

Tenien per als seus capitals la simpatia dels rics, i la qüestió Dreyfus els va guanyar la adhesió de la intel·lectualitat i del liberalisme. Zola es convertí en el seu campió.

Altres escriptors no menys il·lustres no oblidaren, no obliden avui, que la sinagoga ha estat l'aliada dels irredemptistes italians, dels republicans francesos, dels revolucionaris russos, dels independentistes americans, dels anticlericals, dels francmaçons.

Han ajudat els jueus la democràcia, han ajudat l'emancipació dels pobles i han donat a la humanitat Jesús i la Bíblia.

A Espanya col·laboraren amb el Cid i amb En Pere el Cruel, amb llurs diners sinó amb llur sang, en la reconquesta. I els devem a més a més Maimònides i Ben-Gavirol.

I com els hem agraït tot això? Perseguint-los, expulsant-los de la península, cremant-los, matant-los, confiscant-los-hi els seus béns, tractant-los pitjor que els alarbs.

Els Felips i els visigots principalment s'enanyaren amb els recriminats pels profetes.

Avui mateix a Polònia, a Hongria, als Estats Bàltics els assassinen. Fins els cabilens del Nord d'Àfrica es creuen superiors a ells i els menyspreen.

El Nou Testament no els prova millor que el Vell als fills d'Abraham.

En aquest van haver de patir captivitat a Roma, a Babilònia i a Egipte. Foren envaïts per assiris, filisteus, cananeus, moabites, amalecites, etc.

Durant el setge de Jerusalem per Titus, els vius devoraven els morts i les dones s'havien de menjar llurs fills.

Israel ha estat en tots els temps el poble víctima, l'anyell del sacrifici.

L'han oprimit reis absoluts i sacerdots no menys absoluts.

Una guerra va destruir la ciutat santa. Però una altra guerra l'ha reedificat, ha donat als exilats de tot el món una pàtria nova de trinxera. Visquen els jueus!

Angel Samblancat

On és la immoralitat!

Discursos contra la immoralitat, lligues moralitzadores... Ens ve a sobre una onada de moral que acabarà per asfixiar-nos.

Perquè, què us penseu que entenen per "immoral" aquestes persones?

Doncs, simple i senzillament que les dones portin les faldilles una mica curtes o els escots una mica alts; que vagin soles pels carrers o que vagin acompanyades de qui els doni la gana.

I encara n'hi ha que creuen més: creuen que és immoral l'exhibició d'un nu artístic o la publicació de qualsevol novel·la naturalista.

Però tot això no serà per a despistar-nos? Hipòcrites! Hipòcrites! D'immoral, més que tot això, n'és el fer negocis bruts, combinacions inconfessables, explotar els treballadors i defraudar el fisc.

Però de tot això ja procuren no parlar-ne gaire.

Ens coneixem.

EL PRESENT NUMERO
HA ESTAT VISAT PER LA
CENSURA GOVERNATIVA

La pau inquieta

Quan encara no són closes les ferides dels dolors soferts per la Humanitat a la darrera monstruosa guerra, que tanta sang i tantes vides ha costat, la Humanitat tota, com si tingués clavat un punyal al pit, com una Mater Dolorosa, viu inquieta en un febril estat d'agitació contínua, com si pressentís el sinistre aleteig d'una catàstrofe com en aquells jorns fatals de l'any 1914.

Sobre els horitzons, antany diàfans, del panorama universal, solquen amb vertiginosa cursa els horribils núvols de la guerra, prenyats de tempestat.

Els homes eminentes, que, pels seus estudis polítics, són coneixedors dels problemes que agiten, el món i de les ambicions dels poderosos i potentats, no amaguen les seves temences d'una nova i pròxima conflagració, i en les cancelleries, níus de corbs i de bruixeria, els diplomàtics no paren un moment, preparant intrigues i conjurs, atents a les ordres dels plecs xifrats de llurs governants respectius, interessats en l'afros afer.

"Si vis pacem para bellum", diu la màxima i per preservar-se d'una guerra que uns temen i altres desitgen, totes les nacions s'armen apressadament fins a les dents, i organitzen complots i afers d'espionatge, s'explota amb mala fe la fòbia del nacionalisme més desenfrenat, fins que un dia, quan la cosa estigui prou madura, una futesa qualsevol, una segona edició de Sarajevo, serà l'espurna que encendrà una nova catàstrofe, més gran encara, que la del 1914.

Les doctrines de Pau i d'Amor espargides en llibres i conferències arreu del món, no són més que paraules vanes, que s'emporta el vent.

Davant d'una nova conflagració tornarem a veure com altres Thomas, Johaux i Vandervelde, capdebuters del Socialisme, són els primers a predicar la lluita entre germans.

Els homes, que per l'amor al pròxim prediquen la germanor, seran tractats de folls i apedregats, o cauran, com Jaurés, sota la fúria del punyal de l'assassí, i les multituds que fan promesa d'Amor Universal, exaltades i enfolliades per la idea de la guerra, tornaran a cantar, a plè pulmó, estrofes guerrerres de sang i de carnatge.

I la guerra, la monstruosa guerra, tornarà a encendre al cor dels homes, la maleïda flama de l'odi, que diu molt poc a favor de la tan ponderada civilització del segle vint, amb la seva Societat de les Nacions, Tribunal de Justícia Internacional, Codi Penal i del Dret Internacional.

Salvador Majó

El cas de Romania

Ha acabat la vista de la causa contra Manoilescu, secretari del príncep Càrol, el qual fou detingut i processat per haver entrat a Romania portant ordres de Càrol. Ha estat absolut. Aquesta absolió diu prou bé que a Romania Càrol té molts partidaris.

S'assegura que cada dia són més els romanesos que es sumen a la seva causa. Els contraris de Càrol temen que a la llarga o a la curta, Miquel I serà destronat per a ocupar el tron el seu pare Càrol. Potser, això, serà més aviat que no pas tard; Bratiano, el cap del Govern, està que la camisa no li toca a la pell i s'assegura que ha dimitit i hom no li ha admès la dimissió.

Per altra banda, Manoilescu assegura que, a darrera hora, el rei Ferran escrigué a Bratiano demanant-li que el succeís el seu fill Càrol; Bratiano ho nega. Tant pot ésser veritat com mentida; tenim iguals motius per a creure l'interès de Manoilescu en fingir la lletra i el de Bratiano en negar-la.

Bé, ja veurem com acaba. Fet i fet, serà un simple canvi de rei.

Veus ací el que deia un despatx romanès sobre l'absolió de Manoilescu:

"El fet que el Consell de guerra hagi absolut a Manoilescu és interpretat com un greu fracàs per al cap del Govern, senyor Bratiano. La independència amb què ha obrat el Consell de guerra indica que no li serà fàcil a Bratiano de servir-se de l'exèrcit al seu caprici. Els crims de visca l'exèrcit amb què el públic ha saludat el fall del Consell de guerra són també molt significatius.

Seria exagerat donar al fall del Consell de guerra un valor carlista. La propaganda de Bratiano contra el príncep Càrol, les nombroses fulles i caricatures que els amics de Bratiano han llançat, ficant-se en la vida privada del príncep, han perjudicat granment el prestigi de l'ex-hereter del tron romanès. Més que com un acte d'afirmació carlista, la sentència del Consell de guerra és interpretada com a un vot de censura contra Bratiano, el qual, per tal d'evitar la tornada del seu enemic personal el príncep Càrol, sembla inclinar-se cap a la pitjor de les dictadures, una dictadura quasi sense cap control, per l'escassa influència del Consell de regència. Les declaracions dels caps dels partits moderats, com són el general Averescu i el professor Jorga, a favor de Manoilescu, declaracions que indubtablement han impressionat el tribunal, són també considerades contra el projecte de Bratiano d'establir una dictadura fins a la majoria d'edat del rei Miquel.

En general es creu que el fall del Consell de guerra assenyaia el principi d'una nova etapa en la lluita entaulada entre el príncep Càrol i Bratiano. La situació a Romania és molt tivant i la policia de Bratiano, controlada directament pel primer ministre, dona mostres de gran activitat."

EL BURGÉS I EL POBRE

—Tingui llàstima, senyor, que fa tres mesos que no treballo.
—Bah!, jo fa trenta anys que no faig res, i, miri, tan fresc.

LA PRESUMPCIO

—A casa tot ho tenim legítim: Bordeus legítim, Xereç legítim.
—I el gosset també és legítim?

Un home que va perdre el temps

Quan del recinte dels morts s'hagué retirat la vanitat humana, després de palesar que fins més enllà de la mort existeix la pompa i vanitat, el fossar quedà en un silenci i quietud imponent. Les siluetes gegantines dels xiprers, allargassades pels raigs de la lluna donaven al cementiri un aire de misteri i de pau...

Però els morts, que no tenen aquesta cosa tan estúpida que tenen els vius, la por, aprofitaven aquells moments de solitud per a sortir de llurs tombes i veure pels seus propis ulls les proves d'afecte que els hi havien tributat.

Un gran savi que morí a les darreries del segle passat, agullonat per la curiositat, també volgué "veure" si era molt viu encara el record que havia deixat entre els vius. I sortí del nínxol. I quina no fou la seva sorpresa en trobar que a la seva tomba no hi havia ni una flor, ni una corona; res, completament nua de presents!

Ferit per semblant oblit, deambulà per les vies del cementiri, cercant una explicació a tanta ingratitude. I l'explicació li donà un mort que coneixia a bastament l'actual generació.

—Què heu fet durant la vostra vida?—li preguntà.

—Obra social—respongué amb orgull.

—Home, així vareu perdre el temps.

—Què dieu?—contestà sorprès i irat el savi.

—Que vareu perdre el temps i vull que us en conveneu pels vostres propis ulls.

I el portà davant tres tombes que semblaven tres "carrosses" disposades per a una batalla de flors.

—Qui hi reposa ací dins?—preguntà amb certa enveja mal dissimulada.

—Les tres grans figures del segle XX: un torero, un "as" de futbol i un boxador.

El gran savi tornà al seu nínxol disposat a no sortir mai més, plenament convençut que, fent obra social, havia perdut el temps.

P.

L'amor d'un "pagano"

Es diu Magda i és una perla. L'he descobert en un cafè concert. Hi vaig entrar un diumenge instigat per la moxaina enervant d'una jornada calorosa. Heu aquí la història dels meus primers passos en el laberint de Citerca.

Tot bevent un cafetó, observava atentament aquesta dona. Els seus ulls estaven carregats de desitjos com els meus. Ens vam comprendre sense ni tan sols canviar dues paraules. Quan va deixar-se emportar per mi la primera vegada, com la joia més gran del món, Magda em digué:

—Dóna'm tant com puguis, que necessito molts diners.

Li vaig donar les vint pessetes que em quedaven.

—Jo sóc molt vergonyosa, saps?—em digué ficant-se-les al moneder.—Sí, jo t'estimo, si he quedat encisada tan aviat, és per culpa dels teus ulls. Jo no sé el que faria per aquests ulls!...

I mentre deia això anava passejant els seus llavis per damunt de les meves parpelles. Si dos ocells del Paradís m'haguessin fregat llurs ales, no m'haurien donat una sensació tan dolça. Ella em digué en veure'm amorosit:

—No, fill meu; no espereis el teu cor. Sempre ens hem d'aixecar de taula amb una mica de gana; és un bon principi. Torna un altre dia.

En dir això, calla i abaixa els ulls tota vermella.

—Què tens, àngel meu?—li vaig preguntar jo, tot consternat.—T'he ofès? Parla. Estic disposat a reparar...

Ella somrigué i em contestà, acariciant-me la barbeta:

—Oh, no! T'has portat molt correctament. Estic contrariada perquè em veig obligada a fer-te una declaració. No goso a dir-te que, quan tornis, em portis algunes pessetes més.

En acabar de dir això, m'omplí de petons.

—Oi que em perdones? Si sabia que surts d'aquí malpensant de mi, m'estimaria més no tornar-te a veure.

Vaig apressar-me a apaiagar-la, i el diumenge vinent li vaig donar onze pessetes amb deu cèntims. Tot el que tenia. Ella en va quedar contenta i em va dir:

—Que n'ets de bo! Em salves la vida. He de demanar-te un altre favor... Tot són desitjos, saps?, i jo em penso que seré mare.

—De debò? I és meu?

—Ella m'abraçà com una boja i m'omplí de petons i de babes. Després, amb els ulls baixos, em digué:

—Voldria escorcollar les teves butxaques.—I sens esperar el meu permís me les regirà frenèticament.

—Ara ja estic tranquil·la, perquè veig que no portes lletres d'altres dones. Si una altra s'interposés entre jo i tu, no sé què seria capaç de fer! Demés, també he vist que no portes cap més diner per anar amb qualsevol donota.

Quan penso amb la grandesa d'ànima d'aquesta xicota, les llàgrimes em vénen als ulls.

I després encara hi ha més amics que tenen ganes de fer-me renyir amb ella. Tot és enveja. Mireu si és prou, que ara acabo de trobar un company i m'ha dit que l'havia vist entre dos guàrdies de seguretat i embriagada com una sopa. No ho crec, vaja, no ho crec!

Tot és una infàmia teixida per la ràbia que els inspira el meu amor.

Petits comentaris

El Comitè Directiu dels Soviets ha acordat substituir, per la reclusió perpètua, la pena de mort.

Molt bé, però tenim la certesa que això només serà en el Codi. Aquesta modificació, encertada per cert, Rússia no sabrà respectar-la. Els soviets, malgrat l'acord, executaran novament, i sinó, el temps ho dirà.

Manca molt encara perquè el Govern de Rússia pugui introduir modificacions al Codi, amb la seguretat que no ha de trepitjar-les.

Els turcs estan satisfets de Mustafà Kemal. Una prova n'és el que ha estat reelegit per unanimitat.

Malgrat l'èxit del dictador turc, són encara molts els estats que, ara per ara, no saben que Turquia existeixi.

Està vist que per als feixistes no hi ha res sagrat.

A Pontivera, un canonge, monsenyor Rolandi, fou detingut, mentre sermonejava, obligant-lo, uns milicians a baixar de la trona.

Quin poc respecte, veritat? El millor dia llegirem que els sicaris de Mussolini han agafat una dona, en el precís moment de l'infantament, per creure's que ha dit mal del "Duce".

Poden esperar-se'n tantes coses dels fanàtics!...

Ha estat molt ben acollida la nova de que els soviets prenen part a la Conferència del desarmament pròxim a celebrar-se a Ginebra. Per fi, Europa, comença a donar-se compte de que Rússia és alguna cosa.

Ja era hora.

Poncell.

L'estiueig de Sant Martí

Diu que la capa tot ho tapa, però nosaltres hem de dir que no es parteix ningú la capa com ho feia Sant Martí.

Potser aquesta escalfor pia té un poc d'aquelles virtuts que el tros de capa tenia pels pobres i desvalguts.

Sant Martí és un Sant simpàtic, molt més que el Pare Vallet, que a cada discurs emfàtic el trobem molt més pobret.

El Pare Vallet ho tapa —com els altres— amb el di, però no donen mai la capa com ho feia Sant Martí.

Per això, encara que prediqui pel món de tort i de dret, no és fàcil que li dediqui pas ningú cap estiuet.

Però, potser ni ho necessita; qui assegura que tan tost hi ve la gràcia infinita, ja s'ha fet el seu agost?

Sermons rai! Les bones obres són les que fan eterni; partir la capa amb els pobres tal com feia Sant Martí.

Per això ens plau l'escalfor pia d'aquest estiuet suau, que és caritat, que ens envia Sant Martí des del cel blau.

I els predicadors que callin! És l'únic que els podem dir; o, abans de parlar, que es tallin la capa com Sant Martí.

Flic

Les tragèdies del fred

Heus ací l'hivern, els freds de l'hivern. Els poetes podran inventar el bell mite del vell de les barbes nevades, formós com un déu antic per a les seves llegendes i les seves balades per a ús de la canalla burgesa.

L'hivern no és res d'això. L'hivern és un vell espellifat i reumàtic que s'acosta del braç de la misèria.

I més clar, deixant-nos de simbolismes idítics. L'hivern és la tragèdia horrible de les llars desvalgudes, sense foc, sense robes; i més encara: la tragèdia horrible dels que no tenen llar. Dels que han de dormir als bancs i als porxos de les places, tot i encara esquivant la vista dels vigilants i dels "serenos" que els en poden treure i allunyar-los a carrers "més inconfortables", on l'aire hi xiula amb més fúria i la serena, i de vegades la pluja hi cau d'una manera inexorable.

Altra volta tornarem a veure a les portes dels palaus el vell i la vella desvalguda que s'abriga, per tota manta i per tota casa, amb uns quants periòdics.

I mentrestant, en les esglésies confortables, plenes de lluminàries, oïren els clergues parlar d'estimació al pròxim, i d'altres doctrines reconfortants del bon Jesús.

Si cap visionari ha fracassat mai damunt la terra, ha estat Jesús, precisament. Cal reconèixer-ho amb dolor. Però cal reconèixer-ho.

Les seves doctrines generoses han esdevingut el més infecte tapa-bruts que han trobat els homes.

Malfarás

La joventut d'avui

Els diferents espectacles, que amb el transcurs de la vida quotidiana, tinc ocasió d'observar, m'emplen el cor de tristesa, ensem que d'un viu desig de rompre totes aquestes males costums...

I per això, ens trobem avui, que en comptes d'una joventut noble i plena d'altruistes aspiracions, en tenim una, que sembla talment filla del vici.

Aquesta joventut és la que omple cabarets i cases de lenocini, la que, en nom de l'esport, es romp la cara a garrotades, i la que, en continuament es manifesta a tot aquest sens fi d'actes, que tant denigren l'home.

Aquesta és la joventut d'avui, és el jovent del segle vint; aquests han d'ésser els homes de demà.

Pot ésser això possible?... No; de cap manera. L'home, que, en el fons del seu ésser, conservi encara una mica de dignitat, no pot concebre semblant cosa.

Joventut!... Que alegre i afalagadora sona al cor de tot home aquesta paraula!

Joventut és vida, és amor, progrés, llibertat, justícia; és, amb una paraula, l'antífesi d'aquesta caterva d'éssers que emplen els camps d'esport i porten els seus ciris a les processons.

La joventut bona serà enèrgica, noble i valenta; sorgirà pletòrica de vida i sols el seu ressorgiment ha d'ésser el que ens ha de portar el benestar per tots desitjat.

Josep Mir

recollirem i donarem exemple, com el dels pressupostos de Villaverde. Foren deu anys que ja no ens pertanyen. L'any 9 sorgiren les lluites doloroses del Marroc, l'embarcament dels reservistes i tantes altres coses que estan encara a la memòria de tots.

No es tracta amb aquesta tramesa de l'expedient de responsabilitats d'anar contra les persones, sinó de desentranyar la part que tingué en totes aquelles calamitats el sistema polític, les classes que en aquells successos intervingueren, la Premsa, el Parlament, i, en fi, com he dit abans, el sistema polític, per a deduir d'aquest estudi detingut, i fet amb la sinceritat més gran possible, les ensenyances per al present i per a l'esdevenidor.

Ha mort N'Angel Ruiz i Pablo

A la nostra ciutat, acaba de morir l'escriptor menorquí N'Angel Ruiz i Pablo, literat català i castellà.

El seu llibre "Poesies" fou molt ben rebut; ell conté el temperament de poeta d'aquest menorquí. Té, també, algunes obres, novel·les, viatges i llibres de costums, en castellà.

Ruiz i Pablo s'havia manifestat principalment com a publicista. Té escrits excel·lents articles. Actualment col·laborava a "La Vanguardia", de Barcelona, i a "El Debate", de Madrid.

Sentim de cor la pèrdua.

Una acusació contra el govern mexicà

L'"American" de Noa York publica el facsimil d'una ordre que el periòdic atribueix al president Calles, per virtut de la qual s'ordenà el lliurament de 100.000 dòlars al doctor Pere Josep Copoda, per a comprar armes i municions amb destinació als rebels de Nicaragua.

També publica el facsimil d'altres ordres per al lliurament de quantitats de menys importància, destinades als liberals nicaragüenses.

El senyor Calles és un home que fa les coses amb el cap i en té consciència. Dubtem de la veracitat de la notícia. Però, si fos certa, potser sí que l'home té les seves raons.

A un diari excomunicat

El "Diario de Huesca" ha estat excomunicat per l'arquebisbe d'aquella diòcesi.

"Quins grans pecats, quins grans escàndols haurà comès!", pensareu, segurament.

Doncs, no. "Diario de Huesca" no s'havia permès altra cosa que parlar d'una manera una mica picant de les actuals modes femenines.

I és que els clergues això de les faldules no volen que sigui tocat per ningú.

Cal deixar-ho per a ells!

Els Estats Units

S'ha dit que Mèxic ajuda els rebels de Nicaragua.

Molt ben fet, si és així.

Els Estats Units s'han ficat a Nicaragua sense que ningú els ho demanés; només per a apropiar-se vandàlicament, per a usurpar la seva llibertat, si pot. Els homes dignes de Nicaragua s'han alçat contra els yanquis.

Es a aquests homes rebels a qui ajudaria, si fos cert, Mèxic. Això diu molt en favor de Mèxic.

Clubs de crims

Un telegrama d'Anglaterra assegura que a Macedònia hi han clubs dedicats al crim. I cal! És un ardit d'Anglaterra per a desacreditar Macedònia. El telegrama diu, en un paràgraf: "Les associacions rivals en matar gent són la dels "autonomistes" i la dels "federals".

Durant un procés, es demostrà com els "autonomistes" havien plantejat i dut a cap amb èxit 26 assassinats polítics."

Fins a quan serà això de fer passar com a bandits o com a assassins els nacionalistes i els homes dels partits avançats? Es una acusació que desacredita més els que la fan córrer que els acusats.

De re universitaria

A les principals Universitats del món, la Universitat no és solament un lloc on l'alumne hi va a perdre el temps i a aprovar cursos, com la d'Espanya. A les bones Universitats, generalment, l'ensenyança és profitosa i la convivència dels estudiants és sempre una preparació per la vida. Aquell encarcament dels profes-

sors d'aquí, no es veu enlloc més; sembla que aquí els alumnes signifiquin només un pretext per a que els professors puguin ocupar la càtedra i cobrar el sou. Arren, els professors són uns individus que saben una matèria i l'ensenyen amorosament als que l'estan estudiant; per això, acabada la lliçió, els professors són uns bons companys dels alumnes. A totes les Universitats i Escoles especials del món, veiem que hi han equips de futbol, dels quals formen part professors i alumnes, s'organitzen en les aules tes i balls, es donen lectures literàries, tenen clubs de natació, etc., etc.

A la nostra antiga Universitat Industrial, de la Mancomunitat—que ara ha passat a l'Estat—, es respirava aquell bell i intelligent ambient.

La resposta soviètica a Chamberlain

Una agència periodística tramet aquest telegrama:

"Moscou, 8. — S'ha celebrat a l'aeròdrom de Moscou la cerimònia del lliurament de 30 aeroplans construïts per a la creació de la brigada aèria "Nostra resposta a Chamberlain".

Anglaterra s'ha comportat pessimament amb Rússia, com s'ha comportat amb tothom des de que hi ha aquest míster Chamberlain.

Rússia ha respost amb una subtileza, de gran "esprit". Ens ha fet molta gràcia, en deu fer a tothom, menys a Anglaterra.

CAMPDEVANOL

Esser fill d'un poble com el de Campdevanòl, dona gust.

Segons l'opinió d'un capellà de bona "ralea", ripollès per més senyes, panxut, vermell de cara, i ulleres, som els més perversos de la comarca en matèria de religió; no diré que no sigui així, però sí que puc dir que és el poble més indiferent amb tot. No es llegeix gairebé res, fins el punt de que som prop de 3.000 habitants i encara no hi ha ni una llibreria! Si descomptem la premsa diària, quatre barberies amb LA CAMPANA i quatre toca-

El calamitós règim antic

Dilluns passat, el general Primo de Rivera digué a uns periodistes, entre altres coses: "Avui he signat una real ordre, enviant a l'Assemblea Nacional i a la Comissió que s'ocupa d'això, l'expedient de responsabilitats des de l'any 9. Jo crec que des d'aquesta data s'ha de dir que arrenca l'etapa característica d'Espanya. Des de llavors pot dir-se que tot, fins el dia, obeix a unes mateixes causes. Des de les pèrdues de les colònies, vingué una etapa dolorosa de reconstrucció, en la qual ens

recollirem i donarem exemple, com el dels pressupostos de Villaverde. Foren deu anys que ja no ens pertanyen. L'any 9 sorgiren les lluites doloroses del Marroc, l'embarcament dels reservistes i tantes altres coses que estan encara a la memòria de tots.

No es tracta amb aquesta tramesa de l'expedient de responsabilitats d'anar contra les persones, sinó de desentranyar la part que tingué en totes aquelles calamitats el sistema polític, les classes que en aquells successos intervingueren, la Premsa, el Parlament, i, en fi, com he dit abans, el sistema polític, per a deduir d'aquest estudi detingut, i fet amb la sinceritat més gran possible, les ensenyances per al present i per a l'esdevenidor.

Un tros de paper

A collection of puzzles and riddles including 'LA SOGRA', 'EPÍGRAMA', 'SISTACHS', 'XARADA', 'GROGLIFICH', 'EPIGRAMA', and 'SOLUCIO A LA XARADA ANTERIOR'.

A collection of puzzles and riddles including 'LA SOGRA', 'EPÍGRAMA', 'SISTACHS', 'XARADA', 'GROGLIFICH', 'EPIGRAMA', and 'SOLUCIO A LA XARADA ANTERIOR'.

Advertisement for 'UN TROS DE PAPER' magazine, including subscription details, administrative information, and the title 'UN TROS DE PAPER.' in large letters.

ELS RICS

—Vull comprar un auto, però el vull de bona marca.
—Si, sempre és una satisfacció per a l'atropellat!

EL METGE I EL RECTOR

—Com deuen tremolar els veïns en veure'ns junts!

campanes amb "Pattufets", no crec que es lleixi altra cosa que els fulls del calendari. Fa cosa de tres setmanes va passar un fet xocant. Foren detinguts cinc o sis veïns de Viladonja, per a declarar sobre un crim comès en el terme del seu poble. Al nostre poble no tenim presó, millor dit, el quartet destinat a presó és un antre que ni Dante fóra capaç d'incloure'l i sense altra obertura que un forat a quatre metres d'alçada que dona, esgarrieu-vos!, dona als excusats de l'estudi de nois. Com que els detinguts de Viladonja, tot-hom els creia persones de bé, per tractar-los millor, els varen tancar dalt de les golfes. Un d'ells que, segurament, devia tenir part interessada amb el crim, en veure's perdut, o el que fos, ell que sí, trencà una tela de galliner que hi havia a la finestra i es llançà de cap a la plaça, des de l'alçada d'uns deu metres. Abans, quan no teníem Hospital, quan passava un accident greu, a l'accidentat el portaven a la presó, per no saber on portar-lo; ara, que no tenim presó, o almenys la que tenim és massa presó per a un criminal de poble, tanquem els presos a les golfes i ells ja fan per manera de que els portin a l'hospital.

Pepe Salau

A Pittsburg ha explotat un gasòmetre, el qual era el més gran del món. Gairebé la meitat de la ciutat ha resultat arrasada. Ho veieu? Per que s'han de fer coses tan grans? Aquí mateix, si la Plaça de Catalunya no fos tan immensa, el pitafi no es veuria tant.

Els feixistes diuen que no és veritat que les seves autoritats hagin ordenat que les inscripcions i epitafis redactats amb alemany als cementiris del Tiro, siguin substituïts per altres d'italians. I què ens han d'explicar! Són capaços de fer aixecar els morts dels dits cementiris i obligar-los a llançar, amb itàlia, un crit de visca la Itàlia i visca el "Duce"!

A Valdeney (Astorga), ha estat assassinat un jutge municipal. Com estem? Correm greus perills. Quan hom assassina els jutges, imagineu-vos el que ens pot passar a nosaltres!

El general Obregón ha estat víctima d'un atemptat. Hom llança unes quantes bombes contra l'automòbil on anava. Uns vidres el tocaren a la cara. El candidat a la Presidència no s'immuta gens. Es natural. Aquestes coses, a Mèxic, són molt corrents i ningú no en fa cas. No es tracta pas d'un desesperat. (Es tracta simplement d'un imbècil. Un dependent de carnicer de París es trobava sense recursos i volia ingressar a la presó per a que l'alimentessin. L'home era massa bo—que tot sovint vol dir enze—i temia el delictes. Volgué fer una cosa "inofensiva". Anà al Louvre i amb un ganivet tallà un quadro de Lessain, valorat en un 1.000.000 de francs. Hauria valgut molt més que aquest home hagués robat.

A Colòmbia no volen ésser menys. Diumenge es declarà de cop i volta una revolució, i de moment ja hi hagueren unes 500 víctimes. Els americans són els "asos" per a aquestes coses. El bisbe de Madrid inaugurarà en aquella capital la "Casa de la Mare Catòlica". Les bones mares, en realitat, tant si són catòliques com no,—i potser més si no en són —no tenen altra casa que la seva i del seu home. A Bucarest, el Consell de la regència fa gestions per a la publicació de les cartes amoroses del príncep Càrol. La finalitat és, naturalment, desacreditar el príncep i fer-li perdre partidaris. I el sistema monàrquic en surt, mentrestant, de tot això, molt acreditat? A Roma un consell de guerra ha condemnat una jovecilla a divuit anys de presó. Voleu saber per quin delictes? Doncs, pel delictes d'haver estat acusada de comunista. D'una exclusiva de "La Vanguardia": "El Papa ha recibido al cardenal "Sincero..." "Sincero" i és cardenal? Ens sembla que "La Vanguardia" aquest cop l'haurà espifiada.

A. B.: Us equivoqueu: hi tindria a veure qui no us penseu i farieu treballar vanament els nostres linotipistes.—B. V.: No dubtem que amb els vostres versos aconseguireu anomenada. Cal que abans apregueu de fer-ne, i llavors us els publicarem amb molt de gust.—S. M.: Anirà probablement aquesta mateixa setmana.—S. C.: Va aquesta mateixa setmana. Us agrairiem, però, que si ens enviéssiu altres treballs, deixéssiu almenys espai per a posar el títol i féssiu l'interlineat més ample.—J. A. M.: Anirà.—J. M. Veurem de fer-li cabre.—J. G. Per a LA CAMPANA és massa novelesc i per a "L'Esquella" massa romàntic i massa trist. Sentim, doncs, no poder-vos complaure.—S. M. R.: Acceptat.

Impremta La Campana L'Esquella : Olm. 8, Barcelona

UN TROS DE PAPER.

A la casa pairal y, so pena de passar per un home destituit, ho heu de mantenir donant-li la sopa bona. Si alguna de las sebas germanas algun dia no ho troba hereu se ha de constituir en defensor del honor de la familia, y encara que no tinga instints caballerescos ha de canviar una mala o una estocada ab lo futor de aquell agravi.

Sistachs

CANTARELLAS.

Mon cor es lo colomar, los coloms son mas ditxas y tu aia. I barret vell, que del colom la esquivas. A vana s'estimava sol; ara n' tens mitja dotzena ni es, que lo es per ara; no senta la crisi, aïnet.

CORRESPONDENCIA.

ffabentons convescut, al cap de tant temps com nos hi traicim. de que lo publich es un bon mayó y de que mereix qualsevol cosa, varem dirnos: (Nada!) aquí s'ha de fer lo cop! y ja está flabem prés un viajador pel nostre compte que anirà corrent mitó y enviantnos cada carta que darà gust. Si son servits ja poden comensar perquè a la ciutat lo nostre home ja es a Londres. Londres 4 d'Agost 1866

li ho hauria passat lo mateix, fa una setmana que m'esten aquí, y encara tinc de preguntar alont soch. Aquesta ja es la tercera carta que li escric, però no reclamo al cartet, perquè l'infelis no hi cap mica de culpa. La primera carta se m'ha quedada atrassada en la butxaca perquè com aquí no hi ha estacions y en hom no te practica en lo terreny, no vau saber ahon comprar lo s'lo. (Que me n' va sobre de greut—perque era una carta que m'habia sortit d'altó me bo. Amon a la segona aquella vau portar sellaria, i l'agallat altre per torrar al corru, busca d'aquí, busca d'allà—de foals non me veia, però cap que m' saltés, ni que tingués cara de la zoe Corra, que corra, al últim me perdí perquè això es mes gran que un boqui. Velaquí que la carta s'ha estat quaranta vuit horas, reposant ab mí a casa de la Ciutat, abont se vintem perdut, va portarme un municipal de d' aqui. A horas d' ara encara no li hauria escric si el metestre de la despesa, veient que no hi compareiva, ho m' hagues tingut a reclamar, per portarme a casa seva. Aquesta tercera ja está segur que la rebra puig al últim m' he determinat llogar un sereno, perquè m'acompanyi per tot. Entre parèntesis, aquest sereno li carregare en compte. Veste qu' ha corregut tant mon, veste que cada any va a Sant Hilari y a Banyoles, veste que ha tastat las oves de Vilarrana, sortint del forn, y que ha comprat las ametllas de Arenys, en la mateixa botiga que las fan, veste que ha estat dos o tres cops al Papiol y ha arribat a saber totas las tasqueras de Montserrat, veste dich potser se u riera de veurem tant atorollat, però pots en lo meu lloch jo tot lo meu lluny que havia arribat avans del present, es fins a la forreia que té l'avi a Vallvidrera. Aixó, senyor Director, es una llianyerna de la civilizacio. L'extranger que per primera vegada posa lo peu en Londres, se queda lo mateix que 'eyent dumanetas. Londres es la capital de l'inglaterra. Te una mita de milions d'habitants; m' passa un riu pel mitj y contorn hi paca al hivern. Com li he dit, aquí la civilizacio s' hi está com a la sagra; hi ha traslladat son domicili. Los carrers, per llargada, no fan rint y ciach com los nostres; los passeigs semblan esplandans, las casas necessitan mitj passeig de gracia cada una. Jo estich en una despesa molt a comodo, que m' costa quatre duros diaris, situada en un carreró que no passa, que vindrà a ser, si fa, no fa, com lo carrer Ampio de Barcelona. No s' veu res petit, ni mesquí. Tot son cosas grosses, tot ocupa lloch, tot posa, tot priva la claror. Las centrals no van del Padró al Moll, sino de un cap de carrer al altre; per anar del Padró al Moll, aquí ja hi fariem un carrer. Li gent on camina aquí, corra y las oieticas no corren, colan; los diaris tots passen de la mida. Los rebins no te donen crats per enviar recados, tenen telegrafos; lo riu no cónia al mar, no lo mar es lo que dona al riu. L'única cosa que está atrassada, perquè hem de dir la veritat es lo menjar per mí: ningú d'aquesta terra sab lo que es cenir a taula un ja de tres lliuras; de modo que per aquest canto jo dech ser l'home mes adelantat de Londres. No podré parlar de gran cosa, perquè no entoch a ningú y si ho féu per una quantita illustrosa de frances que tinc y si quisés lo m' podria dir res. Tant tot, se lo de deho. Hi ha socialists per fó, per defensas los intereses de las bestias; para buscar la direccio del globo, para acimlar es inglaterra, la figura de maro y la tomayera, para propagar l'agua de omillas y l'altó, para descubrir lo mo- viment contino; per anar a fer descubriments, para portar lo bacalla y l'aito a las aigas del Tamesis. Veste diem.

aparcio de ciertas revolucions atmosfericas, en París per l'aparicio dels abrics en San Petersburgo, per las nevadas, en lo interior del Asia, per los criss dels lleus, en la Alemania, per que l'agua surt mes fresqueta, en Barcelona per los panalles y las castanyas, en Madrid, porque se escuran los dias, y en la Seo d' Urgel per los panalles. Si ho sapim igualment que hi ha en lo Europa, moltes mexas plagues que carren unas empedradas y altres que no he estat un contante entre aquestas ultimas. La Plassa de Sant Jaume que s' está empedrant actualment. Tals adelantos, en lo temps que s'esten proban ab tota evidencia que quante mal de caps se s' sab buscar, que qui no se res que fer lo zar penina y que cada bu per hi hont la omilla y la civilizacio y lo progrés sobre tot, no s' entenen de fons y s' arruinaran donant propinas per que tiorben los hi ams la suboracion. Y aixó es per tots cantons. Busquim per allí hont vulguem trobar adelantos. Aquí la gent hi té mes audos; li carmita mes frot, i está ab mes maestra, lo roba at mes habitadit. Las pallas son mes casters, los desahos mes formals: los municipals més fins, las multas mes crecidas, las estranyas des estranyas. Y sobre tot, ara que me n' recordo, lo que s' deixara surat lo la fiema d' aquesta gent, lo que s' deixara surat lo la omilla que s' ontare cuatro cops que s' deixara surat.

La sociedad del ferro carril Giti Stora, Square (que no sé que vol dir va comensar a anar adelante) per rabó de la competencia de una empresa lo tartans de corda, que anaban tant depressa y portava un maro que lo mateix tren. Es clar lo que tantu sechaban per mí. La empresa del carril comensar a no pagar dividendos. Lo arconomista Mister Weste, s' hi havia presentat i cubria deu vegadas seguidas sempre li havias dit que no, ell no havia crudit ni del escandol. Al cap de uns quants dias, lo carril se troba en mitj de la via on obsteix que no li deixava passar. Era que Mister Weste havia rostat la part de terreny que li tocava de la via com accionista y hi teya una torreta en vista de que no podia treurer millor partit. Anara per justicia i aquesta va fallar a favor de l'accionista. Lo dia que aquesta mota vinga a Espanya, tots los carrils serán carrers de casa. (No vol ana altre? També es de curris. Dos empreses diferents y rivals se posaren a construir una via en un mateix terreny. Lo dia de la inauguracio se trobaren los dos trens lo un frente per frente del altre; pero cap dels dos volgueu cedir lo pas y los trens per evitar un choque, se abargueren de tornar cada dia passava lo mateix. Al últim una de las empreses va pensar en las lleys rigorosas de la gasternteria inglesa. Agallà una senyora, la encueva de maquina y la posa a dirigir la maquina. L'endemá treu contrari no tingue altre remey que cedir lo pas al tren que dirigia una senyora. se pena de cometer un crimen de lesa inglaterra. Ara pros, perquè hi li diria massa cosa. Si m' puch Jesocapar encara la escric una altre carta, que acabara de retransmitir aquest pas. Per avuy estigut ho l' estimaré si m' pot enviar quartos pel próxim correu, perquè tinc ganas d' anar amenant sobre la calavera de casa hi trobaré una capota de paper per los manutillas y si aprreiaré si me l' pot remeier, perquè no hi bastante tallo. Represions a no la companya y dispos de son amic. Mirano

PRADO CATALAN.

Vamos mio caro impresario, oloni aquestas ampolletas y no s' espantat d'altres n' he curat que s' trobavan pilgor

DESPEIDIDA D' EN ROSSI

Encara tinc las mans vermellas. Lo dijous últim varem veure per última vegada sobre la escena, al home eminent, al talent inspirat, al actor es- cutit. En Rossi per despedida, nos va escollir en lo cor, la memoria de aquella nit, fentnos saltar las llagrimes y seguint pel de gallions, al escoltarlo en lo segon acte de l' dus versant. No sabem com ferio per d'illoso, però alló ja s' ac- bat. Al menos per ara. Alló no s' pensa que vulga dir tot, lo. Lo cor dels Barcelonins ja no s' treu may mes de sobre, los records d' aquellas veillées que venian tant del Piti. Si no ho volen creure, ara ja no son a temps per anar- ho a veure, però qualsevol los pot explicar com se varen despedir en Rossi y lo publich.

Atrats devant d' una font, ahont a hi estava esperant una musió de gent, hi habia dos senyors que tornavan de beure algun del Criadero. —Ja ho veieu... quina escandolat d' aigua nos ha por- vingut! —(Oh! i tot justament ara, que se n' gasta mes. —Perque? —Tingueu, tots aquesta gent se barallan y a caloran... y despres a mes de la que ja s' beurran, se desceñiran mes per calmarse. Un jove se va presentar a casa de un banquier d'ell ava- ro perquè li deixés dinera, y per arribar a unichit va debar- la seva targeta al crat. Despues de molts prechs, lo banquier li va deixar mol- duros al 50 per 100, y quant lo jove se despicó, lo d'ava- r cruid y li digué: —Aquí té la targeta que m' ha fet passar; endu'm- la... sempre s' establirà un parrell de quartos.